

ÖSZTÖNDÍJJAL ANGLIÁBAN

BAYER DARINKA

Az elmúlt év számomra teli volt élményekkel, meglepetésekkel és kihívásokkal. 2007 január 6-án indultunk hatan, ösztöndíjasok, Angliába. A megérkezésünket követően derült ki pontosan, hogy többnyire szociális gondozásról fog szólni az ösztöndíj. Elkezdtem a munkát egy idősek otthonában. Az első benyomásom az volt, hogy ez a munka (mosdatás, öltöztetés, felszolgálás, foglalkoztatás stb.) egyáltalán nem kapcsolódik közvetlenül a szociálpolitikai tanulmányaimhoz. Abban a reményben folytattam a munkát, hogy olyasmit tanulhatok, ami közvetve mégis segíthet jó szakemberré válnom.

A Cheshire County Council, a megyei önkormányzat az egyéni szükségletek által meghatározott szociális szolgáltatások széles körét biztosítja. A szolgáltatások skálája az egyszerű támogatást nyújtó környezettől a személyre szabott, mozgásképesség visszanyerését elősegítő, fejlesztő gyakorlatokig terjedhet.

Első munkahelyem - Sutton Beeches - egy ún. Community Support Centre (Közösségi Támogató Központ) volt. Az intézmény szolgáltatásai között a rehabilitáció, a nappali klub (Day Care - demens idősek részére is) és az átmeneti gondozás (Respite – 22 fő) említhető. A gondozás alapgondolata, hogy az időseket alkalmassá kell tenni arra, hogy saját magukról gondoskodni tudjanak. Lényegi elvárás, hogy az intézmény szolgáltatásai maximálisan az emberek egyéni szükségleteihez igazodjanak. Úgy láttam az ott töltött idő alatt, hogy erre valóban törekedtek, és ez az alapgondolat hatotta át a munkatársak magatartását is. Magára a gondozásra felkészületlennek éreztem magam. Így előnyös volt, hogy elvégeztünk egy elsősegély-, egy mentálhigiénés-, és egy munkavédelmi tanfolyamot.

Ezekben a hónapokban sikerült felelevenítenem a nyelvtudásomat, alkalmazkodtam a kinti élethez, rutinosan kezdtem dolgozni a munkahelyen, egyre könnyebben alakítottam ki a kapcsolatot az idősekkel, valamint igyekeztem megfigyelni a rendszert. Tanultam az életről és a halálról, arról, hogy milyen alárendelt szerepben lenni, s hogy bármi adódjék is munkám során, ne éljek vissza a gondozói helyzetből fakadó „hatalommal” a kiszolgáltatott idősek felett. Megtapasztalhattam, milyen érzés, ha köszönés nélkül mennek el mellettem csak azért, mert a gondozói egyenruha van rajtam és, azt is, hogy mennyire jólesik a méltányos bánásmód, egy kedves szó. Tanulhattam meghallgatni. Vigasztalhattam és bátoríthattam az időseket.

Azonban egy idő után úgy éreztem, hogy jelenlegi munkámból képtelen vagyok új információt, tudást vagy tapasztalatot kicsikarni, olyasmit, ami szakmailag is fejlesztené. Új munkahelyet kérve nyeltem, és néhány hét múlva áthelyeztek.

Az új munkahelyem a Countess of Chester Hospital - Rehabilitation Link Team (RLT) lett. Ennek a munkának megítélésem szerint még mindig inkább egészségügyi vetülete volt, mint szociális, mégis egy lépést jelentett ahhoz, hogy jobban megismerjem azt a háttérmunkát, aminek addig csak az eredményét láthattam Sutton Beechesben. Az első hét az új munkahelyemen ráébresztett, hogy mégis, szakmailag is sokat jelentett az elmúlt gyakorlat az idősek otthonában. Sokkal jobban megértettem így az összefüggéseket. Addig csak „futkosó” szociális munkásokat, nővéreket, gyógytornászokat láttam. Most láthattam, hogyan kapcsolódnak össze a különböző tevékenységi formák, és hogyan próbálnak együtt

egy teljes körű szolgáltatást nyújtani az idősök mielőbbi rehabilitációja érdekében. Tehát az RLT lényege és fő célja, hogy megelőzze és kiküszöbölje az idős emberek szükségtelen felvételét a kórházba vagy hosszú távú gondozásba. Az idős emberek önállóságának növelésével megpróbálják képessé tenni őket arra, hogy biztonságosan és egészségesen élhessenek saját otthonukban. Céljuk, hogy mind az egészségügyben, mind a szociális gondozási rendszerben biztosítva legyen a rehabilitáció. Az RLT csoportban szociális munkások, gyógytornászok, ergoterapeuták, valamint egy pszichológus és egy nővér dolgozik együtt. Így minden információ egy helyen van, ami megkönnyíti a kommunikációt és lerövidíti a döntéshozatal folyamatát. Ehhez a csoporthoz tartozik egy másik szervezet, a Rapid Response Team. Szolgáltatásának lényege a gyors reakció. Olyan helyzetekben nyújtanak segítséget, ahol a kliensnek az otthoni átmeneti nehézségek miatt kórházba vagy gondozó otthonba kellene bevonulnia, azonban egy rövidtávú, a nehéz helyzetet áthidaló segítséggel kiváltható az intézményi ellátás. Ilyenkor a Rapid Response nyújt gondozást 7 napig. Ha valakinek ennél hosszabb távon van szüksége segítségre, akkor átkerül az RLT-hez. Ezzel a két szolgáltatással a Countessbe felvételért jelentkezők közel 25%-át tartják a kórházon kívül.

Cheshire megyében 14 idősekkel foglalkozó Social Work Team (SWT, szociális munkás csoport) van, melyből 4 tartozik West Cheshire-hez. Újabb munkahelyváltásra az utolsó hetekben került sor, amikor az Ellesmere Port SWT-hez kerültem, akik évente kb. 1000-1200 fővel foglalkoznak. Ez a gyakorlat egészítette ki a képet. Láttam már, hogyan szervezik meg az idősök rehabilitációját akár az idősök saját otthonában, akár intézményesen, most pedig az idősök átmeneti gondozására vonatkozó ügyintézés folyamatát ismerhettem meg.

Cheshire megye szociális szolgáltató rendszere éppen nagy átalakításon megy keresztül, többek között a megyében működő eddigi 32 házi gondozást nyújtó privát ügynökség közül már csak 9 ügynökséggel kötött szerződést a megye. Ez azt jelenti, hogy míg eddig a megye bármelyik ügynökségtől vásárolt szolgáltatást a saját szolgáltatásai kiegészítéséül, addig 2008 januárjától csak a kiválasztott, szerződöttnél ügynökségektől vásárolnak. Ez a 9 ügynökség arányosan oszlik el a megye egész területén.

Különleges és hasznos szakmai tapasztalat volt megismerni a szociális munkások feladatkörét, mely valóban tükrözte a '80-as években bevezetett menedzsment szemléletet. Véleményem szerint az ügyintézés valóban rutinmunkává vált, ennek ellenére nem éreztem, hogy maga a rendszer személytelen lett volna. Igaz, én csak a szociális szolgáltatások kis szeletébe nyertem betekintést.

Az angol partnerek előszeretettel emlegették, hogy úttörők vagyunk. Valóban így volt. Ez a partnerkapcsolat csak most kezd kiépülni. Ezért is osztottuk meg véleményünket és tapasztalatainkat a kinti kutatócsoporttal, akik a program fejlesztésén dolgoznak.

Számomra nagyszerű lehetőség volt ez az ösztöndíj, és még nem is írtam a számtalan kirándulásról, új barátokról és felejthetetlen élményekről, amiben részem volt.